

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa K. M.
przeciwko A. P.,
Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w B. i Prokuratorowi Prokuratury
Rejonowej w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek Skarbu Państwa o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje adwokatowi A. A. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 1 800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 czerwca 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego wykładni pojęcia niezgodności z prawem - jego właściwego znaczenia normatywnego w art. 417 k.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi wobec tego wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie,

widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie przepisów, których naruszenie zarzucił w skardze kasacyjnej, było - w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sady obu instancji - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy. Co więcej, skarżący sam stanowczo nie jest przekonany o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skoro wyraźnie stwierdził, że „do okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej należy, jak się wydaje, oczywista jej zasadność” (s. 5 uzasadnienia skargi). Ponadto w uzasadnieniu skargi kasacyjnej brak właściwego wyводу, w którym skarżący wskazałby przyczyny, dla których uważa, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi

kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

W skardze ograniczono się do sformułowania zagadnienia odnoszącego się do wykładni pojęcia niezgodności z prawem oraz przywołano - w sposób chaotyczny i dość przypadkowy - kilka fragmentów wypowiedzi doktryny, lecz nie zawarto szerszego rozwinięcia zagadnienia ani nie przeprowadzono jakiegokolwiek i klarownej analizy prawnej. Lakoniczność, ogólność i chaotyczność wyводу i brak rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwiają weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżącego, ze wskazaną przesłanką przedsądu kasacyjnego. Każde z wymagań skargi kasacyjnej, ze względu na funkcje, które pełnią w postępowaniu kasacyjnym, powinny być wyartykułowane odrębnie, bez potrzeby analizowania i wnioskowania przez Sąd Najwyższy o zamiarze lub intencjach skarżącego w zakresie zarówno podstaw i zarzutów kasacyjnych, jak i argumentacji prawnej dotyczącej wskazywanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarga kasacyjna musi być tak zredagowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub w ich uzasadnieniu jej kreatywnych elementów, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Trzeba ponadto wskazać, że skarżący z jednej strony wskazuje na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, a z drugiej strony powołuje się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stanowisko jest wewnętrznie sprzeczne, gdyż, jeżeli dany przepis budzi wątpliwości i jest źródłem zagadnienia prawnego, to nie można twierdzić, że jego naruszenie jest oczywiste. Albo zastosowanie przepisu jest proste i w efekcie jego naruszenie może być oczywiste, albo problem wykładni jest skomplikowany, przez co powoduje poważne wątpliwości, prowadzące do powstania zagadnienia prawnego, które wymaga rozstrzygnięcia, a tym samym naruszenie prawa przez sąd nie jest oczywiste.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Ze względu na charakter sprawy i sytuację majątkową skarżącego Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c. oddalił wniosek o zasądzenie od niego kosztów postępowania kasacyjnego.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przez adwokata A. A. Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6) i § 16 ust. 4 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2019, poz. 18).